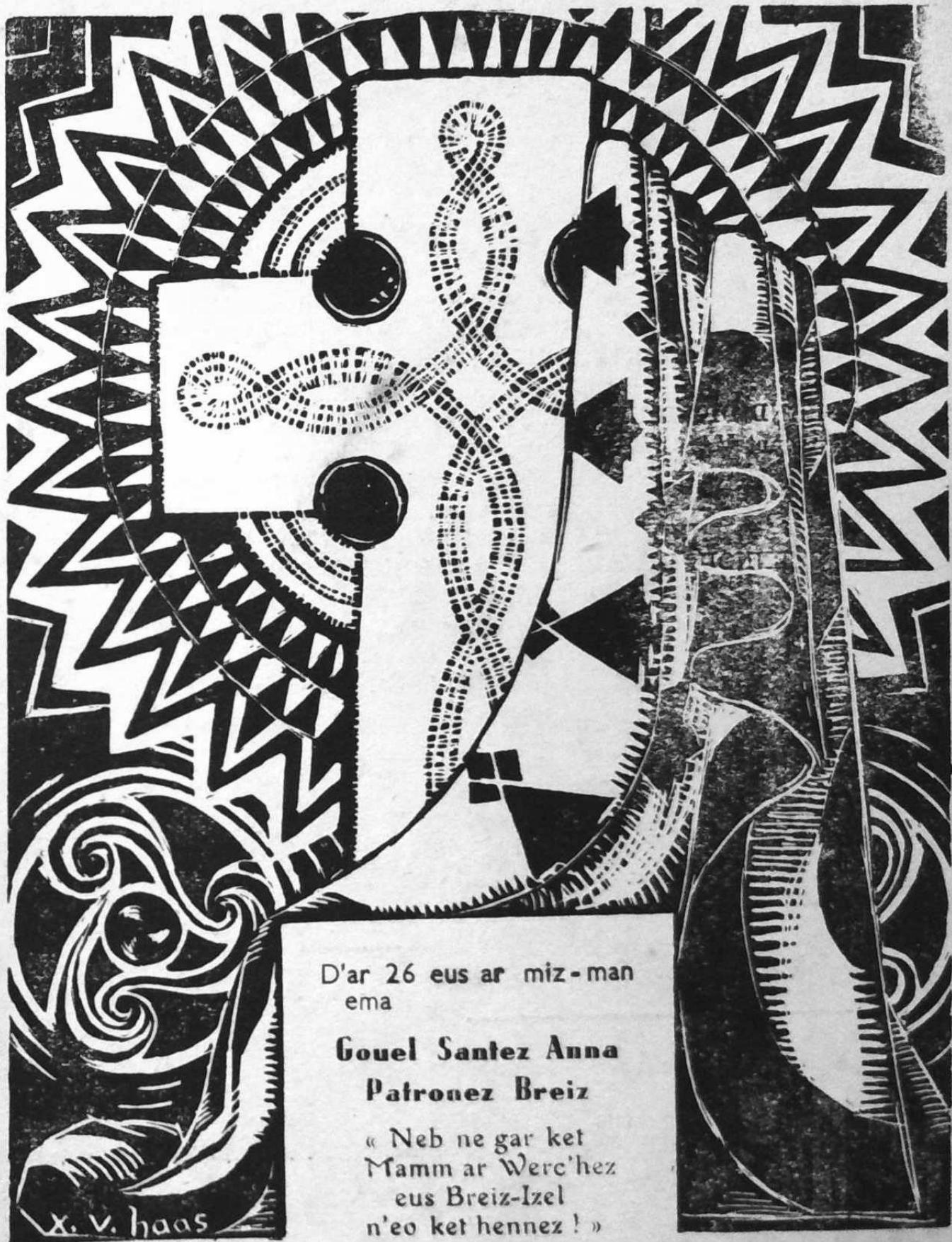

FELIZ MA BREIZ

GOUERE 1938

Kannad Miziek ar Vretoned

D'ar 26 eus ar miz - man
ema

**Gouel Santez Anna
Patronez Breiz**

« Neb ne gar ket
Mamm ar Werc'hez
eus Breiz-Izel
n'eo ket hennez ! »

FEIZ HA BREIZ Renet gant an Ao. PERROT

KOUMANANCHOU DIOUZ AR BLOAZ :

Breiz..... 15 Iur —— Frans ha broiou stag outi..... 18 Iur
 Evid ar re a zo e diavêz bro 20 Iur
 Koumananchou a enor 20 Iur

Kasit ho koumananchou, dre chek-post da : M. l'ADMINISTRATEUR DE « FEIZ HA BREIZ », SCRIGNAC (Finistère).
 C. O. 21.802 Rennes.

Lenn ha studia :

LA LANGUE BRETONNE en 40 leçons,
 gant F. VALLÉE (Prudhomme, Sant-Brieg.... 12 fr.
 GERIADURIG BREZONEK GALLEK,
 gant ERNAULT (Prudhomme)..... 18 fr.
GRAND DICTIONNAIRE FRANÇAIS-BRETON,
 gant VALLÉE (Imprimerie Commerciale, Roazhon 75 fr.
LES MOTS FRANÇAIS ET BRETONS CLASSÉS
 D'APRÈS LE SENS, gant VALLÉE (levr I)... 10 fr.
 JAFRENNOU, Ti (An Oaled), Kerhaez (levr II) 12 fr.
NOTENNNOU DIWARBENN AR GELTED (e ti VAL-
 LÉE, 37, rue St-Benoît, St-Brieg) hep gériadur 2 fr.
 Pep levrenn gant gériadur 3 fr.
SKELTIA SEGOBRANI (e ti VALLÉE), pep levrenn 8 fr.

Selaouit mat !

BLEUN BRUG LANUON

a vezo grêt d'an

*Brudit an c'helou-se en
 dro d'eoc'h*

3, 4, 5, 6, 7

a viz

GWENGOLO

1938

74vet BLOAVEZ — Num 7

MIZ GOUERE 1938

FEIZ HA BREIZ

O ! MAMM HOR BRO

u darn vrasa ac'hanoamp a lavare, eun
 deiz, an Aotrou Buleon, a zo deuet da
 gredi eo santez Anna hor santez d'eomp-
 ni ha d'eomp-ni, hepken; eur fazi eo;
 santez Anna n'eo na d'ar C'hanaada
 hepken, na da Vreiz hepken; santez
 Anna a zo d'ar bed kristen a-bez.

Pedet eo n'eo ket hepken gand eur
 bohl hag en eun tammiük korn eus an
 douar; pedet eo gand an holl poblou ha dre bevar c'horn ar
 bed.

Koulksoud em eus eur ger da lavarout, eur ger ha n'hellan
 ket hen tevel, eur ger a bonez. Studiet em eus piz penaos,
 eo bet savet an holl chapelion a zo strewet stank, dre ar
 bed, en enor da zantez Anna; holl int bet savet gant dourn
 an den; unan hepken a zo bet savet gant dourn Doue ken-
 toc'h eget gant dourn an den hag eo an hini ma lavare santez
 Anna, he-unan, e brezoneg, diwar he fenn. — « Dibabet em
 eus al lee'h-ma, va-unan, ken troet e oan outan; an Aotrou
 Doue e-unan a fell d'ezan e vefen enoret aman! »

Ha setu aze perak ez eo deuet Keranna, demdost da Wened,
 da veza kér-benn devosion ar bed kristen da zantez Anna;
 eno eo e kav ar muia he dudi; eno eo e vez tanaoa he skouarn;
 eno eo e vez tenera he c'halon; eno eo e ra he burzoudou
 kaera.

O ! Breiziz, va breudeur ha va e'hoarezed, d'eomp da Ge-
 ranna, er miz-man, dreist-holl d'ar 26, da zeiz ar pardon
 bras, d'en em erbedi ouz mamm hor Bro, rak ezomm bras
 eus e teufe, war hor sikour : anez emaomp koll; klevit
 'ta kentoc'h ha gwelit.

Er bloaz 938, hon tadoù koz, renet gant an Duk Alan, tre-c'het ganto enebourien gouez Breiz, a zistroe eus an harlu da adsevel o bro; mil bloaz dres, goude, er bloaz 1938, o bugale vihan, niverusoc'h nive-rusa, a rank kemerout, d'o zro-hent an harlu hag o gweler o vont, a-bell bro, da glask o bara, evel ma ne vije ket gonest ken douar Breiz da vaga he bugale.

Petra a zo digouezet eta? Enebourien nevez Breiz, gwasoc'h eged ar re a zo bet tre-c'het bremen ez eus mil bloaz a zo deuet da ober o reuz; o klask diframma diganeomp hor Feiz emaint; o klask mouga ar brezoneg e genou hor bugale emaint; hol laket o deus war an douar noaz.

O! Anna, Mamm hor Bro, **Mater Patriæ**, kemerit truez ouz ho pobl reuzeudik; petra ne vez ket lavaret diwar ho penn ma n'hor selaouit ket, **Anna potentissima**; n'ho peus galloud ebet ken, na war ho Merc'h, na war ho Mab bihan.

O! mirit hor Feiz splann; mirit hor Breiz yae'h ha grit ma c'hello ar re ac hanomp a rank debri bara c'houero an harlu distrei adarre da vro o Mamm ha beza barrek da c'hounnit enni o bara, hini o c'horf, hini o spered hag hini o ene, er peoc'h hag el levenez.

Evelse bezet graet.

Tud diwar ar mês kouezit d'an daoulin evit meuli Doue...

« Ar gwiniz er parkou 'raok pell a vo melen
Ne vanko ket e'hoaz bara da vab den. »

Setu ar gwerziou c'houek a zav betek va muzellou, en dei-zioù kenta-man, a viz gouere, o vont hag o tont dre henhouva bro...

En arvor ha war ar menez, an ed a zo en o bleun : bleunia reont a-raok meleni, bleunia evit gellout rei d'eomp puilhoc'h fronez, bleunia evit rei d'eomp eun digoll kaeroc'h eus hor poan.

A o sellet outo oc'h houllenna breman evel gwagennou ar mor bras, ouz o gwelet ken uhel, ken seder, ken beo, nag e kavomp eo aet breman pell diouzomp an amzer-ze, ma taolemp an had ken munudik en douar.

Gwelloc'h e komprendomp hirio oa mat, oa just d'eomp ha-er boan, evit saoura gwelloc'h ar pez a welomp breman dirak hon daoulagad hag a zo evidomp, tud diwar ar mês, dudiusa taozenn a zo er bed.

An ed o tarevi eo a ro d'hor parkeier o gened hag o sked. Eme an douar, ar pez a ro d'eomp a wella hag a gaera eo an ed! Ha n'eo ket evel respont Doue d'ar goulenn ankenius a-reomp d'Ezan er Bater, pa lavaromp : « roit d'eomp hirio hor bara pemdeziek? » Ha n'eo ket an ed eo a deuio da veza ar bara a zebrimp evit mezur hor c'horf? Ha n'eo ket an ed eo a deuio da veza an hosti a vago hon ene ken alies en-krechet gant samm ar vuhez?

An ed o tarevi, bep bloaz d'ar mare, ha n'eo ket e'hoaz ar merk sklera e kemer soursi an Tad a zo en neny eus e vugale a zo war an douar!

Pa welan an parkeier leun a zanvez bara e sav ennoun droug ouz an dud-se, ken stank en hon amzer, tud a nebeut a feiz, krenieren, hag a vez atao o klemm, o lenva, dre ma fell d'ezo muzula galloud ha madelez ar c'hrouer gant o skiant verr ha fallakr.

Doue Hen a zo bepred feal, bepred madelezus!

Perak an den o welet pep tra o tont atao d'e boent, ne deufe ket da gaout eur fizians divrall?

Tud diwar ar mèz, dirak ar parkou ed o tarevi, kouezit d'an daoulin evit meuli Doue :

« Hepdan, nétra ne gresk en hon douarou

Eus e zourn hepken e teu an holl vadou. »

Dirak an eost o vont adarre d'hon digoll eus hon labour, sonjomp en Hini hen ro d'eomp, sonjomp diskouez d'Ezarn hon anaoudegez vat.

Re wir eo, siouaz! Epad an hanv, da amzer an eost, p'emar holl vadelezu ar c'hrouer, dispaket ken splann, dirak an daoulagad, eo e teuer d'hen ankounac'haat ar muia.

Mare an eost hag a dlefe dougen an dud da veuli ha da az-veuli o Zad eus an nenvy, a zo alies eun amzer a yenien hag a leziregez evit an eneou.

Hag aman eo mantrus an digareziou m'en em harper warno!

Diouz ar mintin war zigarez ma vez savet an heol araok an dud, ar re man n'o deus ket, war o meno, a amzer da goueza d'an daoulin evit ar bedenn. Mall eo kregi gant al labour! Pa zeu an noz, e c'hoarvez henvel, abalamour ma vez chomet diwezat er park, ne vez ket amzer da zaouline. Mall eo mont da repoz!

Ha d'ar zul, war zigarez m'en em gaver skuiz, e klasker an oferenn verra ha n'eus mui a nerz da zizrei eun eil gwech d'an iliz, evit ar gousperou.

Diwallomp ne zeufe Doue, da skuiza ganeomp d'e dro, ha d'hou dilezel :

« Kemeret ha chom hep rei

Lak ar garantez da drei. »

L. B.

Eur vretonez yaouank

II. — GALLOUD AR MAMMOU

D'an 29 a viz du 1909, kleier iliz Plougerne, gand o mouezion kel laouen, a embanne ez oa ganet, er barrez, eur gris-tenez muioe'h, Adriana Fichoux. Badezet e voe gand an Ao. Floc'h, hirio persoun e Carantec.

Kerkent ha ma tigoras he spered d'ar wirionez hag he c'halon d'ar garantez, aked ar baotrezig oa beza henvel ouz he mamm; en eur vro gristen evel hon hini, c'hoant bras ar bugel a gar e dud, eo bale war o roudou. Ar garantez eo a ra d'ezan mont, dre an hent-se, an tosta ma c'hell d'e gerent. Eun deiz, unan eus he mignonezed a c'houennas ouz Adriana :

— Pehini eo a garez ar muia, da dad pe da vamm?

— Va c'harantez evit va zad hag evit va mamm a zo kerividik, emézi, ma ne ouzoun kct pe hini e karan ar muia.

O karout he mamm evel ma rae, n'eo ket souezus he defe poagnet gant kement a youl da veza henvel outi. En eur skriva eur ger diwarbenn mamm ar Vretonez yaouank, Soaz ar Borgn, hor meno eo enori mammou kristen hor bro. Fel-lout a ra ganeomp meuli dreist-holl ar vuhez kuzet a renou, en o familh, e karantez Doue hag an nesa. O sellout outo, o bugale o deu da ren eur vuhez kaer evel o hini.

**

BUHEZ KUZET

Beva pell diouz trouez ar bed a zo eun eiennenn a eurusted. An eneou a en em ro a-zevri da zarempredi follenteziou ar bed, ne dint nemeur kaer nag eürus : peurliesa e sank enno krabanou lous an techou fall hag e pouez warno samm pouner ar pec'hed milliget.

Splann eo ar wirionez-se evid hor mammou kristen, ha gand evez ec'h en em ziwallont int-i hag o bugale diouz sklabez traou direiz ar bed; a rummad da rummad, a-dreuz ar c'chantvejou, e skignont en hon touez goure'henn an Aotrou Doue :

« Evit beza den mat, heuilhit lezenn Doue;
Na garit traou ar bed, traou a goll an ene. »

Beza kuzet e Doue, en eur ober hon deveriou evitan evel m'eo ret, setu unan eus ar c'hentelioù kenta a zeskas Adriana o selaou he manum hag o sellouti. Koulskonde, kement-se ne vire ket ouz ar vamm da ober eun digemer laouen d'an dud a deue daveti; ar pez ne garie ket, eo redek heb ezomm a gleiz hag a zehou, evit strani diwarbenn an dra-man hag an dra-hont, evit koll an amzer e komzou goulou ha didalvez. N'edo ket heb anaout ar c'homzou-man leun a furnez :

« Etonez an dud, be weeh m'oun bet,
Disteroc'h den oun distroet. »

Ha neuze eur vamm vat a dle dale'hmat kemerout preder gand he bugale, evid o sevel hervez Doue. Poagnet he deud da zigas da wir ar c'homzou :

« Eur vamm dener, diwar he ziad,
Ne zistro kalon na lagad. »

Arabab na deufe den da rei meuleudi d'ezi, evid al labour a rae : re e karie an izleded a galon. Ouspenn, kredi start a rae : al labour a zo evid an den hag hemm a dle her c'has da benn gwella ma c'hell. Pegen talvoudus eo, d'an dud a zianavez al lezenn-ze douget gant Doue, teurlel eurzell war buhez hor mammou kristen, evit kemerout skouer diwarno! N'eo ket, dre o e'homzou, eo e teskont d'empkarout al labour; met pell diouz lagad an dud ha dindan lagad Doue, e kanont, dre o qberou, kaerder ha brasder al labour.

« Kaeroc'h eo al labour eget na deo komzou;
Heb al labour, ar boued a zo divlas d'ar genou. »

Dreist-holl, dre al labour gract e karantez Doue, e c'hounnezomp ar baradoz. Karout Doue setu ar gelennadurez tal-voudusa a roas he mamm da Adriana.

E KARANTEZ DOUE HAG AR WERC'HEZ

Penaoz ne dridfe ket hor c'halonou gand al levenez hag an anaoudegez vat, pa welomp ervat peger bras eo karantez hor mammou evit Doue? D'ezo, goude da Zoue ha da Vari, eo e tleomp an eurvad da danva an eürusted a gavomp oe'h heuilh ar goure'henn diskennet ens an nemv war an douar : « Tec'hit pell diouz an droûg ha grit ar vad. » Dale'hmat int bet pleget war hon ene evid hor sikour da jom dibee'h ha da greski er c'hras.

Ar gelennadurez-se n'he deus ket manket da Adriana. Muoc'h eget ar c'homzou koulskoude, ar skoueriou o deus galloud :

« Kelenn hadet war bep skouer vat
A zigas founnus an drevad. »

Abred, ar bugel a c'hellas gwelout an aked he devoa he mamm d'en em ziwall diouz ar pec'hed. Daoust d'ar fizians vras he devoa e madelez Jezuz, he aon da zisplijout d'ezan n'oa ket bihan. Ouspenn eur wech eo bet klevet oe'h anzav : « A ma oufemp petra eo ar pec'hed, ne gouezfemp ket ennan. » Pa glevas, eun droig bennak, eur gomz hag a oa eun tammiq dizoare, ne voe ket evit mirout du ziskouez pegement a boan e rae d'ezi an dra-ze. Eviti n'he defe nemeur kredet kailhara hè muzellou gand an distera komz divalo. Alies e lavare d'he bugale : « Va zad a garie kenan an Ao. Doue; aon en devoa da zizenti outan; ne lavare Morse an distera komz noazus. Bezoump henvel outan! »

Karout Doue eo en em ziwall diouz ar pec'hed. N'eo ket awale'h. Karout Doue eo dreist-holl ober ar mad. Da eur vamm a familh, ober ar mad hervez ma fell gant Doue, eo rei d'ezan bugale yaec'h a gorf hag a ene. Dre an hent-se, eo e teu da gaeraat he ene ha d'her savetei. Evit kas da benn al labour talvoudus-ze, pebez feiz krenv eo ret d'ar vamm kaout! Mamm Adriana a vase he feiz er bedenn, e sukrainment ar binijenn a reseve hep miz, ha c'hoaz o tostaat bep sul ouz sakramant an Aoter, oe'h heuilh gand evez ofison an Iliz, o lenn an Aviel ha leorieu santel evel mar deo « Bali an Nenv », « An Euriou santel »... Dreist-holl, en em blijeut rae kement en Iliz, ma lavare, eur wech, da unan eus he

bugale : « Morse n'oun bet inouet en ofisou, n'eus forz pegeit int bet... »

An devosion vras he devoa da Basion hor Zalver he c'hen-nerze er poaniou stag ouz deveriou he stad. Poagna a reas ive da zila e ene he bugale an devosion gaer-ze, hag evit-se e teske d'ezo lavarout, pa dremenent ebiou eur groaz, ar bedenn-man :

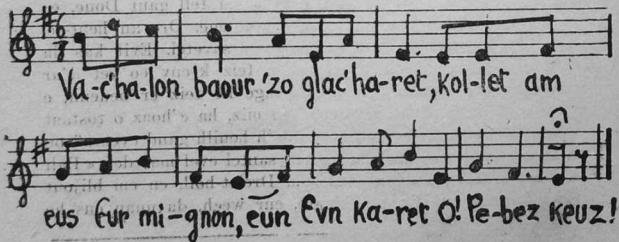
« Me ho salud, kroaz venniget,
Ha kement kroaz a zo er bed :
Jezuz, en ho c'hreiz krusifiet,
Evidomp, ideus e wad skuliet. »

Karantez evit Doue ne da ket hep karantez evid ar Wer-
c'hez. Adriana a zeskas ive gand he mamm karout an Itron-
Varia. E bro Itron Varia ar Follgoad, ha Rumengol piou
ne garfe ket ar Were'hez, hor mamm ker madelezus?... Araok
mont da gousket, Soaz ar Borgn, goude beza poket d'ar
C'hoist, a boke da skeudenn ar Were'hez, a oa e kichen
ne gwele; ha gand ar rozera en he dourn hag an Ave Maria
war he munzellou, eo e sarre he daoulagad.

H. B.
(Da genderc'hel.)

— Evnig Arvor —

D'am mignon mat Evnig Arvor.

Va c'halon baour 'zo glac'haret :

Kollet am eus

Eur mignon, eun Evn karet;

O! Pebez keuz!

Goulo da neiz, goulo da glud.

Nijet out kuit!

Va c'halon baour, rannet ha mut,

A ouelo d'it.

Ne glevin mui da vouez tener

War lein ar skourr,

O richanat drant ha seder,

O kana flour.

Ne glevin mui o tregerni,

An draoñien c'hlas,

Ne glevin mui o tasseni,

Ar menez kras.

Ne glevin mui da delenn aour,

O Barz brudet!

Ne glevin mui va Evnig paour,

Pell eo kludet.

Perak, perak, Evnig mibin

Out aet keit-all?

Perak, perak mont ker mintin

Da vro ar Gall?

Distro, distro, ô Labousig!

Va Mignon mat,

Ma klevin c'hoaz da vouez dousig

War lez ar prad.

Distro buan, distro d'az neiz,

Kuita Bro-C'hall!

Bro au harlu, drasterez Breiz,

Hounnez 'zo fall!

Va c'halon baour a zo mantret :

Glae'hac ha keuz!

Va Evnig mat 'zo dianket,

O pebez reuz!

Laouenanig Breiz.

E Bro-Wened, en eur barrez vihan, e veve Per, eul labourer koz, ha n'en devoa bet, en e vuhez, nemet doan ha disipljadur; yaouank flamm e oa c'hoaz, pa gollas e vamm hag e dad a eil-zimezas gand eur vaouez fallakr a veze heb ehan o skei war ar c'hrouadur ha ne roe tamm boued ebet d'ezan, kouls lavaret; an tamm bara zec'h a veze stlapet d'ezan gand e vez-vamm a veze ken kalet ma ranke e zouba en sour skler, a-raok hen debri. Kaset e veze da loja er c'hraou, etre treid' ar zaout, pe e lochenn ar c'hi a roe eur plas d'ezan, en e gichen, hag a zelle outan en eun doare truezus.

Per n'anavezas morse teneredigez ha karantez eur vamm; n'og nemet truilhou, en dro d'e gorf, tok ebet war e benn, gandou ebet ouz e dreid, bepred diare'hen, e stlak e zent, gand ar riou er goany, e veze kignet e dreid gand an dreiz hag ar vein en hanv hag er gêr n'en devoa da c'hortoz nemet komzou flemmus ha sellou fall ha brao d'ezan c'hoaz pa ne goueze ket ar vaz warnan.

Pa varvas e dad e voe kaset er mèz eus an ti gand eur vaouez divergont hag ez eas da zervicha en eun atant, demodost d'e gér; e bae n'oa ket bras, met lojet ha bevet e oa ha ne c'houenne ket hirroe'h.

D'e zeiz vloaz war nugent e timezas gand ar vatez, eur plac'h yaouank fur n'he devoa ket eul liard war he hano, hag ez ejont o daou da veva en eun ti-soul, er penn-all d'ar barrez; a-benn bloaz e teuas d'ezo eur mab, met ar vamm yaouank, siouaz, a varvas eiz dervez goude ar vadiziant.

Per a boanias muioc'h mui da c'hounit bara d'e vabig ha d'ezan hag an amzer a yeas en dro; ar mab a zavas hag a zimezas gand eur benherez he devoa eun hanter mil fas douar a leve.

An tiegez ne jomas ket pell, en e zav; ar priejon a voe-dastumet gand an Ankou, en hevelep sizun ha Per a jomas: adarre e-unan penn war an douar, gand eur baotrezig vihan,

Annaïk he hano, ha n'he devoa ket a vloaz c'hoaz, mat a-walc'h, pa varvas he zud.

Ha breman edont o daouik a-unan, ar verc'h vihan hag an tad-koz, an eil o sikour egile; joâ o devoa an eil oxs egile, laouen e oant en despet d'o faourentez, rak, a drugare Doue, al laouenedigez n'eo ket stag ous ar binvidigez, ha muoc'h a dud a vez gwelet o c'hoarzin war eur bern mein egded war eur bern aour. Annaïk a oa koant ka drant, troet da germeret ar vuhez evel ma teue, labourerez ha kempenn. Aoza a rae ar boued, trei a rae an douar el liorz, poania a rae da ziskouez anaoudegez-vat d'he zad-koz, en devoa poaniet kement ganti. Eur skouer e oa d'ar plac'hed yaouank all : ne 'z ae Morse eus ar gêr nemed da vont en iliz, met bemdez, avat, e ranke mont d'ar voure'h, diouz ar mintin, da glevet an oferenn ha da gommunia «da glask nerz, emezi, da gendere'hel gant va labour.

Araok mont ermêz eus an liz, ne vanke morse d'en em-drei ouz skeudenn Santez Anna ha d'en em erbedi ous he fatronez; eur skeudean e oa, hag a oa henvel ous ar skeudennou a weler e holl ilizou Breiz; holl o anavezomp. Santez Anna, gant he dremm madelezus a venn lavaret d'ar re he fed : «Bezit dienkreuz, Bretoned karet; war evez emaouen evit ho sikour p'oc'h eus ezomm, ha dourn va Mab bihan ho pennigo!» Annaïk a veze frealzet ha kennet bep tro ma c'houenne skoazell digant santez Anna; gouzout a rae he devoa, er baradoz, eur vamm-goz, ha fizians he devon enni.

Buhez an den war an douar-man n'eo ket hirr, ha Per, dinerzet gand ar boan hag an trubuilhou a oa falleet daou pe dri miz a oa! Krog e oa en e zeitek ha tri-ugent, ha n'eo ket gwellaat a reer d'an oad-ze! Dont a reas hag e rankas chom en e wele, heb loc'h; e verc'h vihan ne c'helle ket mont dioutan, pennad ebet; ne c'helle mui, zoken, mont d'an oferenn; en eul lec'h distro oa savet an ti; eun tammo geun fall a ranke da dreuzi evit paka an hent; karget e veze ar bouteier gand an dour-gwern; Annaïk hag he zad-koz ne reent ket eur van, evit-se, p'oant yac'h o daou, met ar c'henta a oa torret gand ar gozni hag ar plac'h yaouank ne grede ket ken e lezel e-unan. O veza m'oaa ken diés-se mont beteg an ti, ne deue penn-kristen ebed d'o gwelet! hag an amzer didruez

a 'z ae en dro atao, hag an Ankou, ken didruez all, a dostae sioulik.

Eun dervez e voe skoet Annaïk o sellet ouz ar pôtr koz, dilavar war e wele, liou ar maro varnan! Gwall glae'haret, e c'hellit kredi, ec'h en em daolas d'an daoulin en eur ouela, hag e lakeas le holl feiz en he fedenn! Petra bennak ma ne 'z ae ket d'an iliz, ne vanke Morse da lavaret he Fater hag he japeled penn-da-benn, ha d'en em erbedi ous santez Anna :

« Patronez ar Vretoned, emezi, gwelet a rit pegen nec'h et « oun! ne deuy den beteg ennon, rak n'eus nemet lagenn « vardo an ti; va zad-koz a zo dare da verval ha n'eman « ket ar poent d'in da vont eus ar gêr! ha koulskoude, e « lezel da verval, heb beza bet e zakramanchou, nê rin ket! « An Aotrou Person n'oar ket eo disteraet tad-koz, anez e « teufe d'e welet, kerkoulz ma 'z eo ous e dud klanv! »

A vaouez uhel he devoa komzet, ha Per a c'ellas chacha eus e galon war e vuzellou, eur ger : « Ya, ar beleg! kerz d'e gere'het! »

Met, kerkent ha ma voe echu ganti he fedenn, Annaïk a welas an or o tigeri goustat, goustat, hag e chomas souezet o welet! o tont en ti, eur vaouez war an oad a vous'h arzoze outi, gand-eun dremp koant ha laouen; en dro d'ezzi e on eur vantell rouz; war he fenn, eur c'hougoul a hevelep liou; he bleo a oa gwenn-kann, he daoulagad madelezus, he mouez flour!

Dont a reas beteg ar penn uhela, hag e lavaras :

— « Petra glevan? en em gavet mat oun, evit doare, da « zec'ha da zaerou, plac'h yaouank? daoust ha kement-se a « ankez az peus? ha diwarbenn petra? »

— O itron! eme Annaïk o tifronka muioe'h-mui; gant « Doue hag ar Were'h-hez hoc'h degaset aman! Ne nae'hoc'h ket ober eur vad evidoun ha me d'am zro, a vez'ho servicer beteg ar maro ha dreist! »

— « Ha pe seurt vad, va mere'h a c'hellfen ober evidout? « gant plijadur her grin, ma 'z eo em galloud hen ober.

— Me ho ped, itron vat, livir d'an Aotrou person « dont da rei e sakramanchou d'am zad-koz a zo o vont da « verval! Gwelit hoc'h-unan e pe stad eman! »

— « Arabad eo d'it fallgaloni, eme ar vaouez; mont a « ran war-eun da gerc'het ar beleg.

Mont a raes ermêz, hag abenn eur pennad e teus endro, gand an Aotrou Person; Per a voe nouet; ar beleg a roas d'ezan an absolvenn, ha, gant devosion, e resevas e Zoue.

Ar vaouez dizanvez a respontas d'ar pedennou, ha goudeze e chomas gand Annaïk e-kichen ar gwele; etre o diwree'h e tremenas an tad-koz, araok an noz, hag an itron karantezus ne yeas kuit, nemet pa oa renket an traou en ti, ha laket Per war ar varv-skaon; Annaïk ne glevas mui hano anezzi.

Hogen, epad an amzer-ze, ar sakrist Fanch Jegou, a oa dies e benn! en iliz e oa bet, goude lein, o kempenn an traou wardro an aoter, abenn ar zul, ha, p'edo arru er mèz, e chomas mantrret o welet goulou plas santez Anna!

— « Petra 'r foultr? emezan; al laer a zo bet en iliz! « skeudenn santez Anna a zo aet ac'helan? Kaer en devoe « furechal e kement korn a oa en iliz, ne gavas seurt!

— « Yann al Lipous emezan, en deus graet an taol, ha « kuzet ar zantec, dre farserez! Gortoz, ma livir d'an Ao-trou person! »

Ha Fanch mont d'an daou-lamm beteg ar presbital. Pa glevas gnnt Janed e oa aet an Aotrou person da di per goz e yeas d'e ziambroug, hag e reas ar gont d'ezan penn-da-benn. Hag o daou, d'an red, d'an iliz, ha klask, ha turia e peb lee'h, met ne voe kavet skeudenn ebet!

— « Iskisa ma kavan, eme an Aotrou person, eo n'eus aet nemed an dra-ze gand al laer! eur skeudemn he n'he devoa ket kalz a dalvoudegez; ha n'eus aet na kalir, na kroaz, nag ostansouer.. netra.

Met, piou a voe sebezeto'h c'hoaz dionuz an noz, pa yeas d'ober tro an iliz araok sarri an dorojou? Fanch ar c'holc'her, Fanch Jegou, pa welas en he flas adarre, o vous'h arzin ouz an dud, santez Anna, distroet d'ar gêr!

— « Chê! emezan, n'oun ket dall koulskoude! ha n'em eus bet banne ebet hizio!

Echui brao a ra an istor, ha kement-se a zo mat :

Annaïk a en em dennes, nebeud goude, en eur gouent e Gwened; kemerout a reas evit hano leanez, hano santez Anna mervel a eure koz-koz; ne veze graet anezzi nemet : « Al Leanez he deus gwelet santez Anna.

Tennet diwar danevellou an Aotrou de Parscau gant
TINTIN ANNA.

KELEIER AR MIZ

E EIRE (Iwerzon.)

E Eire ez eus bet votadeg; kostezenn an Aotrou de Vatera he deus bet an trech war an holl gostezennou all p'eo gwir he deus he-unan 114 depute pa n'o deus an holl gostezennou all nemet 65.

An doktor Douglas Hyde, rener-meur Eire en deus kemeret e garg a rener meur d'ar 25 a vezeven diweza, dirak an aotrou de Valera, hag holl bennou bras all ar C'Houarnamant.

Meur a brezegenn a zo bet grêt e iwerzoneg endra ma tened 21 tenn kanol en enor da Rener-meur kenta Eire, enezenn ar Zent, ar genta eus an holl broiou keltiek he deus gellet gouinit he frankiz.

GWIRIOU BREIZ DIRAK AL LEZ-VARN

D'an 22 a viz mezeven diweza eo bet barnet e Roazon Gwennael Laine, Andreo Geffroy ha pemp eus o c'hamaraded tamallet da veza skriwt war mogeriou tiez ar C'houarnamant, e Sant Brieg hag e Roazon, komzou hag a ziskouez ne bliy ket d'ezo gwelet Bro-C'hall o waska Breiz evel ma ra. Galvet o devoa an A. Perrot hag an A. Guyesse da vont d'o harpa.

An A. Perrot, goude beza anzavet pegement ez eo ret mont, hervez spered an Iiz, dre gaer d'an dud ha nann dre heg, a ziskouezas peger breset eo, er skoliou, ar gwir striz en deus bugel Breiz da veza kelennet e yez e vamm. Adalek amzer Brizeuk betek hon hin, emezan, ar C'houarnamant n'he deus ket graet eur van evit klevet klemmou Breiz, war ar poent-se; arabad eta d'ezi beza ker souzezet-se ma teu tud yaouank a zo da skuiza

Abeg a c'heller kaout enno, met etre ar pez o deus graet hag eun torfed ez eus kemm.

Ar brasa torfetourien eo ar re a venn mouga hor yez ha labour milliget ar re-man a dleomp dispenn hep paouez.

An A. Guyesse a ziskouezas goude e oa ret da Vreiziz stourm iveau war dachenn ar politik evit gellout dont a-benn da c'hounit ar frankizou kollet, e amzer an Dispac'h, breman ez eus seiz ugant vloaz. Ar pevar alvokad helavar, an A. A. Mauger, eus a Lanuon, Bertrand, eus a Roazon, Sorguillard, eus a Vrest ha Jaigu, eus a Roazon, a lakeas gwiriou sakr hor Breiz da skedi dirak al Lez-varn hag a zifennas ker mat ar re damallet ma c'heller lavaret e vijent bet absolvet ma vije bet gellet hen ober.

Daou pe dri miz prizon o deus bet d'an hirra.

Ar bern tud eus o anaoudegez deuet da glevet o barnedigez a stagas raktal da gana « Bro Goz va Zadou » en dra m'edo ar sez kondaonet o tizrei, war o c'hiz, eus al lez-varn d'ar prizon.

Kalon Breiz a dridas en deiz-se, e Roazon!

BLEUN-BRUG LANUON

I. — D'ar zadorn, 3 a viz gwengolo, da 8 eur, diouz an noz, beilhadeg vrezonek, e sal vrás an ti-kêr.

II. — D'ar zul, 4 a viz gwengolo, goude lein, war ar marc'halla'h, c'hoariou, korrollou ha kanaouennou.

Dionz an noz, e sal Sant Yann, daou bez nevez flamm, war o c'henta lamm.

III. — D'al lun, 5 a viz gwengolo, Studiadeg war adenkidigez Breiz

Diouz an noz, c'hoariadeg vrezonek adarre e sal Sant-Yann.

IV. — D'ar meurz, 6 a viz Gwengolo. Da 8 eur hanter, oferenn ar Bleun-Brug e iliz sant Yann ar Vali. An Aotrou Serrand, eskob Sant-Brieg ha Landreger, a brezego en oferenn-se.

Raktal goude an oferenn kenstrivadegou ar c'han, al lenn, an displega hag ar prezegerez.

Goude lein c'hoariadeg ha kaniri.

V. — D'ar merc'her, 7 a viz gwengolo, baleadenn evit mont da bardona war bez sant Erwan, da Landreger ha war dachenn Lanserv, el lec'h m'eo bet treehet, da vat, an Nor-Maned, gand Alan al Louarn, breman mil bloaz.

An dud yaouank a vein kemeret perz e kenstrivadeg ar prezegerez a zo pedet da rei o hanoiou er miz-man pe d'an A. Moal, Rener « Breiz », Coadout, par Guingamp pc d'an A. Perrot, Rener Feiz ha Breiz, Serignac (Finistère).

WAR-DU AR PAL

Gant plijadur hon eus digoret ha lennet eur gelaouenn nevez trimiziek, 72 pajenn enni, war-du ar Pal, renet gant hor mignon mat Herve Kerhor; skrivet eo e brezoneg hag e galleg.

Ar goumanant bloaz a goust 25 lur hag an niverenn 7 lur 10 gwenneg.

Kas al liziri hag an are'hant d'an Aotrou Noury, apotheker, Plonevez ar Faou. K. R. 25. 874. Roazon.

Buhez hirr ha lennerien niverus d'ar gelaouenn nevez.

DIMEZI

Hor mignon Yannig Moal, eus a Gastell-Paol a gemenn d'eomp e zimezi gand an dimezell Janed Meriadec, eus a Gastell-Paol ived. Hor gwella goure'hemmennou d'an daou zen yaouank ha bennoz Doue warno.

EUREJOU

Jan Mari Edern, eus a Gersaudy ha Mari Floc'h eus a Bont Rouanton, a zo bet eureujet, e Kleder, d'ar 17 a viz mae, gand an A. Roue, rener skol Blouescat.

Paul Velly ha Mari Loeiza Le Jeune a zo bet eureujet, e Kleder, d'ar 7 a viz mezeven.

BADIZANTOU

Herve Roue, Penn ar Valy, a zo bet badezet, e Kleder, d'ar 7 a viz mae.

Yvona Creac'h, eus ar Roz a zo bet badezet, e Kleder, d'ar 19 a viz mae.

KANVOU

Erbedi a reomp ouz hol lennerien an Itron de Guébriant, pried an Aotrou Herve de Guebriant, rener meur Syndikajou Landerne, marvet e Paris hag enterret d'an deiz kenta a viz gouere, e Kastell Paol.

Klenved ar c'henou hag an dent

L. LAPIQUONNE SUCCESEUR DE L. JEZÉQUEL

**Tenner dent
Loreet gant skol-vedesinerez Paris**
A denn an dent hep poan hag a laka dent nevez, war aour ha war gaoutchouk, hervez ar skouerion diveza Gwarantisa a ra e labour

RESEO A RA :
Bep Lun, e **LESNEVEN**, Hôtel Le Roux, ha bep Sadorn, e **BRASPARTS** hag er **FAOU**. — Ar c'habinet a gonsultationou a zo digor e Brest, 4, passage Saint Martin, aboue eur beteg kreisteiz, ha da 2 eur beteg 6 eur. *Téléphone 0-16.*

Yec'ched ar Vugale ar "Sirop FERET" a-eneb an Doken

Graet gant louzaouennou hag a gaver er mor, ar sirop-man a ro nerz hag a yac'ha ar gwad. Ouspenn m'en deus eur vlez eus ar re wella, louzou all ebet ne ro kement a nerz d'ar vugale hag hen.

« Ramplasi a c'hell ervat an emulsionou, an eol-moru, ar sirop Portal, ar sirop Raifort iodé, hag all... » Ar vertuz en deus da yac'haat ar gwad, ouspenn ar vertuz da zigas an nerz d'an izili, a zo penn-abeg ma n'her roer morsen en aner d'ar vugale taget gant an doken, an troueskennou leaz, ar werbl, an dourerier fall, droug-ar-roue, hag ar zempladurez a deu warler c'h ar ruzel hag an dreo, etc.

En vente dans toutes les pharmacies.
Dépôt principal : **GRANDE PHARMACIE DU PROGRÈS**,
2, rue de Paris (au-dessus de l'Octroi), BREST.

Eun hano hepken

Ar gwella marc'hadour lunedou a zo e MONTROULEZ!...

LUNEDOU a bep seurd
evit an holl

Eun dibab eus an traou
gwella evit ar-re vouzar

Photos - Appareils - Plaques - Pellicules
(de toutes marques)

Ti POITEL — Ti glas — Ti a fizians

War blasenn Thiers

MONTROULEZ

Ti koz L'OLIEROU

L'HOSTIS & JORDE, Successseurs

18, 27, rue Louis-Pasteur, 18, 27. — BREST

....Pa ho pezo eun dra bennak da brena, dalc'hit sonj eo en HON TI eo e kavoc'h ato ar muia da joaz hag an dessiniou nevesa e mouchouerou ha tavancherou brodet.

SEIZ, MEZER, HA DANVEZ A BEP SEURT

*Dioc'h ar galite an ti-man a werz gwelloc'h-marc'had
eget neus forz pehini all.*

Eun eskompt a UGENT REAL DRE GANT a vez roët e marc'hadourez, ha DEK DRE GANT d'ar familhou ni-verus diwar diskouez o c'hartenn.